

पूर्वांचल

२६ Purwanchal National Daily

सूचना

“आर्थिक सशक्तिकरणसहितको
सामाजिक जागरण: ग्रामीण तथा
शहरी महिलाको जीवनस्तर
सुधारन्तरण”

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रशारण विभाग

◆ वर्ष : २६ ◆ अंडक : ११८ ◆ पृष्ठ ४ ◆ वित्तमोड ◆ विसं. २०७७ चैत ३ गते मंगलवार (Tuesday, March 16, 2021) नेपाल सम्वत् १९४१ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु : ५/- भारतमा भास्तु : ४/-

३२ करोडमा वित्तमोडमा अतिथि सदन निर्माण प्रारम्भ

विनोद पाण्डे

चारपाले, चैत २। भाषापो वित्तमोड-१ र अर्जुनधारा नगरपालिका-६ को संगम स्थल विहानी टोलमा निर्माण हुई गरेको बुहत सदरुन् शी देवचन्द्र सदनको निर्माण कार्य शुरू भएको छ।

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल सदरुन् शी देवचन्द्र सदन इकाई समिति वित्तमोडले सोमवार पर्योजनास्थलमा आयोजना गरेको प्रत्कार भेटघाट कार्यक्रममा निर्माण समितिका महासचिव शारदाप्रसाद थपलियाले अतिथि सदन निर्माणको १० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको जानकारी दिए।

जिल्लाको नमूना परियोजनाको रूपमा लिइएको सदरुन् शी देवचन्द्र सदनमा प्रणामी मन्दिर, पांच तरले अतिथि सदन, हरेक तल्लामा ६ हजाररुपैयोजनको बाहालमा सभाहाल, बाइजुराज नामको चार तले भवन, सदरुन् स्तम्भ, कलात्मक प्रवेश द्वार, धार्मिक तथा सांकेतिक प्रतिमाहरू सहित सयों सवारी राख्ने सकिने पार्किङ लागायतका भौतिक संरचनाहरू परियोजना

भित्र समेटिएका छन्।

परियोजनाको लागि ८ कट्टा ३ धर जग्गामा २ कट्टा ५ धर थपेरे १० कट्टा ८ धर बनाइने लक्ष्य राखिएको भवन निर्माण समिति अध्यक्ष कृष्णप्रसाद बजगाईले जानकारी दिए।

देखिै १० स्थानभित्र पन्ने ठूलो परियोजनाको लागि २७ देखि ३२ करोडसम्म लागत लाग्ने प्राविधिक

अनुमान गरिएको जानकारी दियो।

परियोजनाको सम्पन्न गर्नको लागि समाजसेवी, धार्मिक दाताहरू, तिनै तहका सरकारी निकायलाई एक धर आधार मानिएको छ। जस अन्तर्गत हालसम्म सेवा समितिरुचाट २१ लाख, सरकारी निकायबाट संकलित २२ लाख रकमबाट किरिव १० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको भित्र समेटिएको छ। यहाँ

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लडेर एक जनाको मृत्यु

खोटाड, चैत १। खोटाड दिक्केल स्पृकोटे मम्हुगाडी नगरपालिका-३ वामाड बस्ते ४२ वर्षीया उमिंगा थापाको रुखावाट लडेर मृत्यु भएको छ।

आइतबाब बेलुका ४ बजे घर नजिकै आफै बारीमा रहेको दुगिलोको रुखको धाँस भानें क्रममा रुखावाट लडी थाइते भएकी थापाको जिल्ला अस्पताल खोटाडमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाडले जानाएको छ।

भाषा र इलाममा मौरीपालन व्यवसाय फस्टाउन्डे

उत्पादित मह इलाम, भाषासार्गे

काठमाडौंसम्म र भारतमा समेत विक्री हुने

गरेको छ। किसानहरूलाई थप जान दिने उद्देश्यले पांच दिने मौरीपालन आधारभूत तालिम दिइएको छ। रोड गाउँपालिकाले दिएको सो तालिममा २५ जना भन्दावाडी सहभागी थिए।

रोड गाउँपालिकाको ६ वडामा दुई सय जनाभन्दा बढी मौरीपालक किसान रहेको छ। मौरीपालनका लागि गत वर्ष १५ लाख र यस वर्ष पनि १५ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ। यहाँका

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नेपाल टेलिकम
NEPAL TELECOM

राष्ट्र निर्माण हाम्रो लक्ष्य

गाडी भाडामा लिने सम्बन्धी सूचना

नेपाल टेलिकम वित्तमोड कार्यालय अन्तर्गत टेलिफोन एक्सचेंजहरूको केवल नेटवर्क पुणेका स्थानहरू माझ्धारा, दुर्गापुर धैलाडुब्बा, वित्तमोड, बुधवारे, शनिवारे, दानाबारी, भद्रपुर, चन्द्रालाई तथा नेपाल टेलिकमका विभिन्न BTS (टावर) हरूको समर्त सञ्चार गर्ने प्रयोजनको लागि एक थान ४ WD सिंगल क्याप गाडी भाडामा लिई उत्तराञ्चलमा गर्न आवश्यक भएको हुँदा इच्छुक सवारी धनीहरूबाट वित्तमोडस्थित कार्यालयमा सम्पर्क राखी शिलबद्धी दरभाउपत्र रु. ३००००० (अक्षरेपी रु. तीनहजार मात्र) मा खरिद गरी निर्देशिकामा उल्लेखित शर्तहरूको अधिनमा रही यो स्तरमा प्रथमपटक प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र यस कार्यालयमा पेश गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ। उक्त स्थानभित्र प्राप्त हुन आएका दरभाउपत्रहरू पेश गर्ने अन्तिम मितिको भोलिपलट दिनको १:०० बजे कार्यालयमा खोलिनेछ।

सि.नं.	प्रथमपटक सञ्चार प्रकाशित मिति	फाराम लिने मिति र समय	फाराम बुकाउने अन्तिम मिति र समय	शिलबद्धी बरभाउपत्र खोलिने मिति र समय	कैफियत
१	२०७७।१।३० गते	२०७७।१।३०।२ देखि २०७७।१।३०।१५ गते दिनको १५ बजेसम्म	२०७७।१।३०।२ देखि २०७७।१।३०।१५ गते दिनको १५ बजेसम्म	२०७७।१।३०।२ देखि २०७७।१।३०।१५ गते दिनको १५ बजेसम्म	

नेपाल टेलिकम
दुर्सञ्चार कार्यालय, वित्तमोड
सम्पर्क टेल. ०२३-५३०४४०४०२३-५४१४८८

Email: purwanchal2052@gmail.com / purwanchal@ntc.net.np

एस. एण्ड एस. अटोमोबाइल, भाषा

हिरो गोटरसाइकलको आधिकारिक डिलर नरेको सूचना

भाषा जिल्ला वित्तमोड नगरपालिका रिस्त श्री सुमित श्रेष्ठ प्रोप्राइटर रहेको एस. एण्ड एस. अटोमोबाइल सैंगको डिलरसिप सरठौली तालिम दिइएको छ। रोड गाउँपालिकाले दिएको सो तालिममा २५ जना भन्दावाडी सहभागी थिए।

रोड गाउँपालिकाको ६ वडामा दुई सय जनाभन्दा बढी मौरीपालक किसान रहेको छ। मौरीपालनका लागि गत वर्ष १५ लाख र यस वर्ष पनि १५ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ। यहाँका

नेपाल जेनरल नाकोट्टि, पा. लि.
पो. ब. ब. : १३३ ज्योति बाबल, १०७९
कालितपाथ, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. : ८४२८८८८, ८४२४८८०

Hero

बित्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरेपी सेन्टर, अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी

पाल्स, प्यारालाइसिस, हाड्जोर्नी साथै अन्य सबै रोगहरूको आयुर्वेदिक औषधि, क्षरसूत्र, कपिडमसाज, पञ्चकर्म, फिजियोथेरेपीबाट उपचार हुने पूर्वके गुणस्तरीय, विश्वासिलो र भरार्दो उपचार केन्द्र बित्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरेपी सेन्टर (अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी, बित्तमोड, भाषा)

सम्पर्क : ९८०६००३१३/०२३-५९१६६

पालीटाङ्गी गारालो सेवा कानूनिकालाई

निशान्त मोटरसाइकल पार्ट्स एण्ड सर्विसिङ सेन्टर

ROYAL ENFIELD को आधिकारिक बिक्रीता (डिलर) भएकाले ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पार्ट्सहरू १०% छुट गरिएको छ।

साती बर्गमा प्रेश गरेको सुलद उपलक्ष्यमा अटो. तीन चक्रको टेम्पोको सम्पूर्ण पार्ट्सहरू १०% छुट गरिएको छ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटरसाइकल, स्कूटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पार्ट्सहरू साथै इजिजन नमूने गरिएको छ।

निशान्त मोटरसाइकल पार्ट्स एण्ड सर्विसिङ सेन्टर
पालीटाङ्गीको पाली जल्ली बाची लाई
निशान्त नमूने गरिएको छ।

निशान्त मोटरसाइकल पार्ट्स एण्ड सर्विसिङ सेन्टर
पालीटाङ्गीको पाली जल्ली बाची लाई
निशान्त नमूने गरिएको छ।

सफ्टवेयर सोर्स कोर्ड दुरुपयोग गर्ने पकाउ

भाषा, चैत २। नेपाल प्रहरीको साइबर ब्युरोले सफ्टवेयर सोर्स कोर्ड दुरुपयोग गर्ने तीन जनालाई पकाउ गरेको छ।

साइबर ब्युरो भोटाहिटावाट खाटिएको टोलीले नेशनल सफ्टवेयर एण्ड आइटी सोलुशन प्राप्ति कम्पनीको स्थानिकता रहेको सफ्टवेयरको सोर्स कोर्ड र युजर इन्टरफेस हुन्ने नकल गर्ने सफ्टवेयर सोर्स कोर्ड दुरुपयोग गर्ने तीन जनालाई आइतवार पकाउ गरेको हो।

पकाउ परेम प्रिफेस टेक्नोलोजी प्राप्ति बुटवलका सञ्चालकत्रय डाक्का २९, वर्षीय विमल केसी, रूपन्तरीका ४० वर्षीय श्यामबहादुर चौधरी र पर्वी नवलपारासीका ३६ वर्षीय शझर ज्वाली रहेको छन्।

कम्युटर ब्युरोका प्रविधिको पहुँच व्यापक भए पनि प्रविधिको दुरुपयोग बढेको भन्नै यसको प्रभावकारी नियमन गरिन्दूपर्ण आवश्यकता यस क्षेत्रका विज्ञाने औल्याएका छन्। आयुनिक युगमा प्रविधिको उच्चतम विकास र विस्तारले शहरदेखि दुरदराजमा प्रविधिको पहुँच बढेकाले प्रविधिको सहीरूपमा सदृपयोग भएको छ कि छैन भनेर प्रभावकारी अनुगमन र नियमन हुन्नपै उनीहरुको जोड छ।

कम्युटर एशोरियल अफ नेपाल महासंघ (क्यान महासंघल) आइतवार आयोजना गरेको 'मिडियामा सूचना प्रविधिको प्रयोग' विषयक अन्तिक्रियामा वरिष्ठ प्रविधिको प्रतीक प्रयाप्त अपरिवर्तनीय विषयक अन्तिक्रियामा वरिष्ठ प्रयोग बढ्दो रहनु सकारात्मक भए पनि यसबाट वनाउन जरुरी भएका कठिनपय नकारात्मक गतिविधिलाई नियन्त्रण गरी प्रविधिको सही सदृपयोगका लागि व्याप दिन जरुरी भएको बताए।

पकाउ परेका तीनै जनालाई चैत १ गते को काठमाडौं जिल्ला अदालतको आदेशले छ दिनको

प्राप्त थप गरी अनुसन्धान कार्य भइरहेको प्रवत्ता अर्थाले बताए। अच्युत सञ्चालक फारार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको ब्युरोले जनाएको छ।

सूचना प्रविधिको दुरुपयोग रोक्नुपर्णः विज्ञ

सूचना प्रविधिको पहुँच व्यापक भए पनि प्रविधिको दुरुपयोग बढेको भन्नै यसको प्रभावकारी नियमन गरिन्दूपर्ण आवश्यकता यस क्षेत्रका विज्ञाने औल्याएका छन्। आयुनिक युगमा प्रविधिको उच्चतम विकास र विस्तारले शहरदेखि दुरदराजमा प्रविधिको पहुँच बढेकाले प्रविधिको सहीरूपमा सदृपयोग भएको छ कि छैन भनेर प्रभावकारी अनुगमन गर्न जरुरी छ।

कम्युटर ब्युरोका प्रविधिको पहुँच व्यापक भएको छ तर उनीहरुको जोड छ।

कम्युटर एशोरियल अफ नेपाल महासंघ (क्यान महासंघल) आइतवार आयोजना गरेको 'मिडियामा सूचना प्रविधिको प्रयोग' विषयक अन्तिक्रियामा वरिष्ठ प्रविधिको प्रतीक प्रयाप्त अपरिवर्तनीय विषयक अन्तिक्रियामा वरिष्ठ प्रविधिको पहुँच र प्रयोग बढ्दो रहनु सकारात्मक भए पनि यसबाट वनाउन जरुरी भएका कठिनपय नकारात्मक गतिविधिलाई नियन्त्रण गरी प्रविधिको सही सदृपयोगका लागि व्याप दिन जरुरी भएको बताए।

पकाउ परेका तीनै जनालाई चैत १ गते को काठमाडौं जिल्ला अदालतको आदेशले छ दिनको

सूचना प्रविधिको पहुँच र प्रयोग तीव्ररूपमा बढेको

छ। समाचार पत्र र सञ्चालक फारार रहेकाले खोजी कार्य भइरहेको प्रवत्ता छ।

सूचना प्रविधिको दुरुपयोग रोक्नुपर्णः विज्ञ

सूचना प्रविधिको पहुँच व्यापक भए पनि प्रविधिको दुरुपयोग बढेको भन्नै यसको प्रभावकारी नियमन गरिन्दूपर्ण आवश्यकता यस क्षेत्रका विज्ञाने औल्याएका छन्। आयुनिक युगमा प्रविधिको उच्चतम विकास र विस्तारले शहरदेखि दुरदराजमा प्रविधिको पहुँच बढेकाले प्रविधिको सहीरूपमा सदृपयोग भएको छ कि छैन भनेर प्रभावकारी अनुगमन र नियमन हुन्नपै उनीहरुको जोड छ।

कार्यक्रममा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका अध्यक्ष पुर्पोत्तम खनालले सूचना प्रविधिको नियमन गर्ने फरकफरक निकाय भएकाले इन्टरनेट नियमन गर्ने सम्यक आएको बताए। उनले मिडियामा सूचना प्रविधिको पहुँच र प्रयोग बढ्दो रहनु सकारात्मक भए पनि यसबाट वनाउन जरुरी भएका कठिनपय नकारात्मक गतिविधिलाई नियन्त्रण गरी प्रविधिको सही सदृपयोगका लागि व्याप दिन जरुरी भएको बताए।

नेपाल टेलिकमका प्रवत्त नियन्त्रिका दिल्लीराम अधिकारीले इन्टरनेट नियमन गर्ने कि इन्टरनेटमित्रका विषयवस्तु प्रोशन गर्ने भन्नै द्विव्याप्त बढेको भन्नै सूचना

प्राप्तीध क्षेत्रलाई सहज ढङ्गले अधि बढाइन्पर्नेमा जोड दिए। उनले कोर्नेटभिटी सहज हुँगाउदै पनि दुरुपयोग बढेको र यसबाट अपराध, आत्महत्याजस्ता गतिविधि बढेको बताए। उनले भने-हामीले जस्तीको कोर्नेटभिटीलाई जैजाइदै यसको कन्टेनर पनि नियन्त्रण र प्रायामीकरण गर्न जस्ती छ। देशका कुना गाउँसम्म प्रविधिको पहुँच पुगे पनि यसको सदृपयोग भएको छ कि छैन भनेर प्रभावकारी अनुगमन गर्न जस्ती छ।

६५ स्थानीय तहमा फोरजी सेवा

नेपाल टेलिकमले चौथो प्रस्तुती द्वारा नियन्त्रित फोरजी सेवा देशका ६५ स्थानीय तहमा प्रोग्रामको जनाएको छ। राज्य र व्यक्तिको सुरक्षासंग पनि कोर्नेटभिटी जोडिएकाले यसको सहज र सही प्रयोगका लागि जनमानसम्बन्धी सञ्चेतनाका फैलाउन जरुरी भएको प्रविधिका अधिकारीले उल्लेख गरे।

क्यान महासंघका अध्यक्ष नियन्त्रण गर्ने अपरिवर्तनीय वितरण गर्ने यसबाट वनाउन जरुरी भएका कठिनपय नकारात्मक गतिविधिलाई नियन्त्रण गरी प्रविधिको सही सदृपयोगका लागि व्याप दिन जरुरी भएको बताए।

नेपाल टेलिकमका प्रवत्त नियन्त्रिका दिल्लीराम अधिकारीले इन्टरनेट नियमन गर्ने कि इन्टरनेटमित्रका विकास तथा प्रभावकारी कार्यान्वयनतर्फ अधि

वदुपर्नेमा जोड दिए।

इलाम, चैत ३। कोरोना बाइरसका कारण रोकिएको धनसार आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ।

रोड गाउँपालिका-२ धनसारमा निर्माण भएको त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेखान्तर गरे।

गाउँपालिकाको ३५ लाख रुपैयाको लागि जातमा तीन कोठे भवन,

आराम घर र स्वास्थ्यको लागि जातमा गृह समेत रहेको छ।

घटाघट २५ लाखमा भवन बनाए तर वार्षिक रुपैयाको लागि जातमा गृह निर्माण गरिएको हो।

यसबाट रोड गाउँपालिका-२, सुर्योदय नपा-१३ र १४ वडा र माई नारपालिकाको ५ नम्बर वडाका बिरामी समेतलाई त्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन लक्ष्य राखेको छ। एक अहेव, एक अनमी र परिचारिकाले त्वास्थ्य सेवा दिने बताइएको छ।

यसबाट रोड गाउँपालिका-२, सुर्योदय नपा-१३ र १४ वडा र माई नारपालिकाको ५ नम्बर वडाका बिन्दुमार्गमा अधिकारी र अधिकारीले उल्लेख गरे।

नेपाल टेलिकमले आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

जातीयालाई आधारात त्वास्थ्य सेवा केन्द्रको गाउँपालिका अध्यक्ष शास्त्रेराई राईले उल्लेख गर्ने जातकारी दिए।

माओवादी केन्द्रको साँचो पुनर्जागरण सम्भव छ ?

नेपाली अमिसोको उत्पादन, बजार र मूल्य राजनीति जत्तिकै अस्थिर छ । नगदेबाली भनिने अमिसो मूलतः पहाडी जिल्लाको मुख्य उत्पादन हो । यसको खेती पाखो भित्तामै हुने भएकाले अन्न खेती गर्न नसकिने ठाउँले पनि किसानलाई मनगये आमदानी दिन्छ । मुख्यगरी घर बढार्नका लागि प्रयोग हुने अमिसो गाईवस्तुको पोछिलो खाना पनि हो । अमिसोको फूल जस्मा गरेर कुचो बनाइन्छ । जो साना-ठूला सबै परिवारको अत्यावश्यक वस्तुभित्र पर्दछ । अमिसोको फूल बेच्ये छोराद्वोरीलाई शिक्षादीक्षा, चाडपर्व लगायत दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूमा खर्च गर्न सहज भएपछि किसानहरू यसको व्यावसायिकतातर्फ आकर्षित हुन थालेका छन् । खेती गर्न सहज, गोडमेल गरिरहनु नपर्ने, मलखाद नचाहिने, पानी र विशेष स्याहार गर्नु नपर्ने कारणले अमिसो खेती व्यापक रूपमा गरिनु किसानको लागि लाभकारी हन्छ ।

नेपालको उत्पादनको निर्यात हुने दर आयातको तुलनामा नगव्य
छ । कृषि प्रधान देश भएर पनि खाद्याङ्ग आयात गर्नुपर्ने
आजको अवस्थाले कृषि प्रधानता कागजमै सीमित बन्न पुगेको
छ । यहाँको मुख्य उत्पादन धान, मकै, कोदो, फापर जस्ता
अङ्ग भात्र होइन तरकारी, मसला, तेल लगायतका वस्तु पनि
भारत, भुटान, बंगलादेश जस्ता देशबाट आयात भइरहेको छ ।
यसले नेपाली मुद्रा विदेशिने क्रम बढाएको छ भने रेसिट्यान्सलाई
अलग गर्दा देशको आर्थिक जीवन भनै कमजोर बन्दै जान
थालेको छ । यस्तो अवस्थामा अमिसो लगायतका नगदेबाली
लगाउन किसानलाई उत्प्रेरणा, आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग,
भण्डार गृह र वैज्ञानिक बजार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न राज्यले
अग्रसरता देखाउनु पर्दछ । नेपाली किसानहरूले अमिसो जस्तै
अलैचंची, अदुवा लगायतका मसलाजन्य कृषि वस्तुको व्यावसायिक
खेती गईदैछन् । तर, त्यसको मूल्य तथा बजारीकरणमा सरकारले
उचित सहयोग गरेको छैन ।

नेपाली उत्पादनको मुख्य बजार भारत नै हो । यस बाहेक बंगलादेश र केही पश्चिमी मुलुकहरूमा चिया, कफी लगायतका उत्पादनहरू बिक्री गर्न थालिएको छ । तर, वास्तविक किसान लक्षित कार्ययोजना नबनाइँदा बजार जहिल्यै अस्थिर रहने गरेको छ । किसानको हातबाट उम्किसकेपछि विचौलियालाई मात्र लाभ हुने गरी मूल्य निर्धारण गर्दा उत्पादक वर्ग जहिल्यै निराश हुने गरेको छ । अमिस्रोको पनि त्यही अवस्थामा खेती र व्यापार भइरहेको छ । पूर्णरूपले भारत आश्रित व्यापार भएका कारण कुनै एक वर्ष मूल्य बढेको आधारमा उत्साहित किसानले अर्को वर्ष क्षति व्यहोर्न बाध्य हुनु परेको छ । यस्तोमा राज्यले किसानलाई सरक्षण, प्रोत्साहन, उत्पादित वस्तुको प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा सहयोग गर्नुपर्छ । अनि मात्र किसानले कामको उचित मूल्य पाउन सक्छन्, सुरक्षित महशुस गर्दै कार्य कुशलता बढाउन र आर्थिक जीवन उकास्न सक्छन् । यसतर्फ सरकारको ध्यान जानु पर्दैछ ।

तीर्थराज खरेल

नेपाली कम्युनिष्टहरूको इतिहासको मुख्य पाटो विभाजनका पानाहरूले भरिएका छन् । कम्युनिष्टका सम्बन्धमा विभाजन र विग्रहको मात्र समाचार लेखिएहरु, सुनिरहनु र पाँढरहनु पर्नेमा त्यसको ठीक उल्टो नेपालामा दुई धारका कम्युनिष्ट पार्टीहरु नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रीयीच तीन वर्षअघि सहकार्य, कार्यगत एकता हुँदै पार्टी एकता भएको कुरा आज इतिहासको विषय भएको छ । मिलेका विषयमा साभा कार्यक्रम बनाएर विमर्शि र बेमेलका विषयलाई सँगुरो बनाउँदै अन्यमा पार्टी एकता गर्ने उद्देश्यका साथ कार्यगत एकता गरिएको थियो । माओवादी केन्द्र, एमाले, माले, नेमकिपासहित सबै कम्युनिष्ट पार्टीहरु समावेश गरेर कम्युनिष्ट केन्द्र निर्माण गर्नुपर्छ भन्ने बहसको क्रममा माओवादी केन्द्र र एमाले मिलेर नेकपाको जन्म भएको हो । कठिपय बुजुकहरु सबै कम्युनिष्ट पार्टीहरु मिल्नुपर्छ भनेर भन्नु आदर्शवादी कुरा हो र यो बुद्धिविलाश मात्र हो पनि भनिरहेका छन् ।

नेपालका पार्टीहरूमा बोल्ने एउटा र गर्ने अर्कै प्रवृत्ति पनि छ । एकताको हल्ला फिँजाएर एकताको पक्षमा रहेका कार्यकर्ता र जनतालाई भ्रमित पार्न खोजेको जस्तो देखिएको छ यतिबेला । विचार र कार्यदिशाको एजेण्डामाथि छलफल गरी एकताबद्ध रूपमा समयको मागलाई समेत मध्यनजर गर्दै पार्टी एकता नगरिएको कारण आजको क्षति भएको मान्न सकिन्छ । स्वार्थको एकता भंग हुनु स्वाभाविक मान्न सकिन्छ । पार्टीभित्रका गलत संस्कार र संस्कृतिका विरुद्धमा आपैने टाउकोमा आगो भोस्न पुष्टकमल दाहाल तयार हुन सक्छन् भनेर पूर्णरूपमा विश्वास गर्न सकिँदैन । नेतृत्वते अवसरवाद र जनघाटी बाटो त्यागेर स्वच्छ छाँव र जनतामा भिजेर काम गर्न सकेमा आशा र विश्वास गर्न त्यति सहज छैन । विचार तथा सिद्धान्त मिले मात्र एकता सम्भव हुने स्पष्ट धारणा रहेकोमा छिटो-छिटो पूरा तयार नगरिकन पार्टी एकता गर्ने काम भयो र आज त्यो एकता भंग भएको छ र यसले नेपालको राजनीतिमा एउटा तरङ्ग त्याएको छ ।

क्रान्तिको रक्षाको नाममा क्रान्तिका लोभलाग्दा

क्रान्तिको रक्षाको नाममा क्रान्तिका लोभलागदा
नाराहुर लिएर अधि बढेको मान्दैमा क्रान्ति सफल
हुँदैन । नेपाल काय्यनिष्ठ पार्टीको चिन्तन र
कार्यशैली पानि जनयुद्धको ह्याइओभरबाट मुक्त
नभएको र पद प्रतिष्ठाप्रतिको मोहले ग्रस्त बनाए
एकता भंग हुने अवस्था सृजना भयो । दर्जनौं
तर्कहरू र सैद्धान्तिक अडानले मात्र मुलुक सही
दिशामा अधि बढन सक्दैन । क्रान्तिको रक्षा गर्ने

गर्तिविधिहरु सञ्चालन गर्ने कुराले अन्ततः
जनयुद्धको पुनरावृत्तिराफ ईंगत गर्दछ । जनयुद्ध र
जनान्दोलनका शहीद र उमीहसुका परिवारको लागि
केही गर्न नसकिरहेको अवस्थापा क्रान्तिका नामपामा
बन्दुक पडकाएर फेरि एउटा लामो शहीदको सूची
बनाउनु क्रान्ति होइन । आफैले सञ्चालन गरेका
पेचिला संघर्ष र युद्धबाट प्राप्त उपलब्धीलाई
नजरअन्दाज गरेर देश र जनताको विनाशको
बाटोमा लानु फेरि अर्को भूल हुन्छ ।

एकाइसौं शताब्दीको आवश्यकता अनुरूप भावी कार्यक्रम बनाउन सकियो भने मात्र एकता भगरेको अर्थ हुन्छ । रक्तमुच्छेल दश वर्षे जनयुद्धको उपलब्धीको लेखाजोखा हुन गर्न नसकी वा गर्न नचाहेकै कारणले आजको अप्टेरो परिस्थिति आएको हो माओवादीहरूका लागि । पन्थौं हजार शहीदहरूको बलिदान, हजारौंको बेपत्ता स्थिति र गोलीका छर्प बोकेका घाइटे अपाङ्ग र लाखाँ नेपालीहरूको त्याग तपस्याबाट प्राप्त आजको

Changes in our culture and in our families

बीचमा गई काम नगर्ने हो भने वर्षेवर्षसम्म क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरूले नेपालमा धक्का खान्छन् । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थापन गर्दै नेपाली जनताको महान संघर्षबाट प्राप्त परिवर्तनको महशुस हरेक गाँभबस्ती र भूपडीहरूसम्म पुऱ्याउन माओवादीहरूले नसकेकै हो । कमजोर अवस्थामा मिल्ने र अलिकर्ति अवस्था सुधिर्ने भवित्तिकै विभाजनतिर लाग्ने नेपाल कम्युनिष्टहरूको रोग हो ।

भ्यागुताको धार्ना पुऱ्याउन सकिंदैन भने खैं
 नेपालमा कम्युनिष्ट पार्टीबीचको एकता टिकाउ हुँ
 सकेको छैन । क्रान्तिका रंगीन र मीठा सपना साँचे
 आशैआशमा बाँचिरहेका नेपाली जनतालाई
 जीवनका वास्तविक सुनौला विपनाहरू भोग्न
 माओवादीहरूले कस्तो कार्यक्रम ल्याउने हुन भन्ने
 जनताले आशालु नजरले हेरिरहेका छन् । क्रान्तिक
 सपना बाँडेर क्रान्ति पूरा हुँदैन । बन्दुक
 पटकाउँदैमा र हतियार उठाउँदैमा दाम्रिएको पेट र

पक्षपात त्यागेर आलोचना र आत्मालोचनाको
लोकतान्त्रिक विधि अवलम्बन गर्दै वर्णीय, जातीय,
क्षेत्रीय, लैज़िक, भाषिक लगायतका नेपाली
समाजमा रहेका विभेदलाई सदाका लागि अन्त्य गर्न
माओवादीहरूले जडसूत्रवादलाई त्यागेर
मार्क्सवादको सारतत्वलाई नेपाली माटोमा
सृजनात्मक रूपमा ग्रहण गर्दै युगसापेक्षा
लोकतान्त्रिक सर्विधान बनाउन भूमिका खेल्न
आवश्यक छ । कार्यगत एकताबाट हौसिएर शान्ति
र स्थायित्वर्फ लम्काहेको मुलुकमा आहिले
प्रगतिशील सारतत्वसीहितको जनमुखी व्यवस्था
स्थापनाका लागि माओवादीले आफूलाई बदल्न
जस्री छ । जनता क्रान्ति चाहन्छन् र उनीहरु शान्ति
चाहन्छन् । उनीहरु स्थायित्व र समृद्धि चाहन्छन्
भनेर माओवादीले बुझेर आफ्ना नीति र कार्यक्रम
बनाउन र सोही अनुरूप गतिविधि सञ्चालन गर्न
आवश्यक छ । माओवादीहरूको पुनर्जीगरण त्यति
सहज छैन ।

उपलब्धीलाई बुझन नसकदा र सोही अनुरूप आफ्ना
क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न नसकदा उनीहरू राष्ट्रिय
राजनीतिमा कमजोर स्थिरतमा पुगेका हुन् । संसारमा
काम्युनिष्टप्रतिको विश्वास उद्दै गएको आजको
परिवेश हो । यस्तो अवस्थामा जनताबाट
अलगिएर पार्टी संगठन बनाउने हो र जनताका
दैनिक दुःखकष्टलाई बेवास्ता गर्ने हो भने जनताले
सो पार्टीलाई कसरी विश्वास गर्न सक्छन् र !
जनताका माझमा स्थापित हुन जनशैली चाहिन्छ ।
समाज बदलिएको छ, तर माओवादी लगायतका
काम्युनिष्ट पार्टीका आधारभूत कार्यक्रम, शैली र
ढाँचा उही छन् । मध्यम तथा निम्न वर्गीय जनताहाल
समस्याका कहर काटिहेका छन् । उनीहरूका लागि
पृथ्वीको भू-स्वर्ग मानिने यही मुलुक नरक भएको

छ, पीडा र आँशुमा उनीहरू बाँचिरहेका छन् ।
सैद्धान्तिक शुद्धतामा पूरा विश्वास गर्ने,
पार्टीभित्रको फरक मतलाई नसहने र पुरानै ढाँचा स
दरबाट क्रान्ति सम्पन्न गर्ने कार्यदिशा पवडेर अधिक
बदन मुश्किल छ नेपालका कम्युनिष्टिका लागि ।

चाउरिएको गालामा क्रान्तिका लाली चढौदैन ।
जनताबाट टाढिँदै जाँदा जनता विकल्पविहीन बने
माओवादीको विरुद्धमा उभिएको यथार्थलाई बुझेरे
नेपाली जनताका आशा र अपेक्षाहरुलाई सम्बोधन
गर्न क्रान्तिका पक्षधर सबै शक्तिलाई समेटेर अगाडी
जान सक्ने हो भने माओवादीहरुले नेपालमा अझै
केही गर्न सक्छ । वीरतापूर्ण सशस्त्र संघर्षको
तुफानी ज्वारभाटाबाट गुञ्जेका माओवादीहरुले
मुलुकका सामु उभिएका विराट चुनौति र महान्
सम्भावनाको बारेमा धोतिल्ने हो भने आफ्नो
अस्तित्व रक्षाका लागि एकताको प्रक्रियामा उनीहाँ
जानैपर्छ किनभने उनीहुँ बाट्य र आन्तरिक दुवै
पर्न्तु उनैपन्ते उनैपन्ते अर्थात् उनैपन्ते ।

जनताको बीचमा गएर सामन्तवादका अवशेषका
विरुद्ध संघर्ष गर्न आवश्यक छ । सामन्तवादी
अवशेषहरू माओवादी पार्टीमै छ भने पनि कठोर
संघर्ष गर्न सक्नुपर्दछ । विचार, राजनीति, कार्यादिशा
र कार्यभार जनपक्षीय हुनुपर्दछ । धनसम्पत्तिप्रतिको
लालसा, पदप्रतिको आसक्ति र दलहरूका बीचमा
गलत ढंगबाट अन्तर्राष्ट्रीयमा खेल्ने अत्यन्तै
अविश्वसनीय गतिविधिका कारण माओवादी
पार्टी आज जनताबाट अलगथलग हुन लागेको हो
र बाटो सच्चाएर अधि बढ़न आफैंविरुद्ध कठोर
संघर्ष गर्न जरी छ ।

मुलुकको मूलधारबाट अलगथलग पारिएकाहरु,
वज्ज्वितीमा परेकाहरु अत्पसंख्यक, सर्वहारा, गरीब,
मजदुर, किसानको पक्षमा उभिज्जेल माओवादी
जनताको मनमनमा थियो, तर आहिले परिस्थिति
बदलिएको छ। जननीति छोडेपछि सबै कुरा
छोडिन्छन् भन्ने माओत्सेतुदक्को भनाइ थियो।
माओवादीको पुनर्जागरणको मुख्य शर्त
माओवादीले आफूलाई पुनर्मूल्यांकन गर्न जरुरी छ।

तीव्रगति जीवनको क्षति

सजक हुन् अति
आवश्यक छ ।
सवारीसाधनबाट हुने
सङ्क दुर्घटनालाई
कम गर्न तथा
अनुगमन गर्न
सङ्कमा ट्राईक
प्रहरीहरु खाइएका

हुन्छन् ।
यातायात व्यवस्थ
कार्यालयले सवारी
चालक अनुमति पत्र
प्रदान गर्ने कार्य
गरेको हुन्छ । तर,
पनि दिन प्रतिदिन
सवारी दुघटना

स्थिति आएको देखन सकिन्छ । आम सवारी चालक तथा पैदल यात्रुहरूमा ट्राफिक नियम सम्बन्धी जनचेतनाको कमी देखिन्छ । रेडियो तथा टेरिभिजन

ट्राफिक प्रहरीबाट हुने गरेका ट्राफिक नियम सम्बन्धी
जनचेताना हालको अवस्थामा कमी नै भएको देखिन्छ
यसलाई अभ्यापक बनाउनपर्ने आवश्यकता

